

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft. — kr.
Félévre 5 " — " —
Negyedévre 2 " 50 " —
Egy órára 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IS. MÓRÍZS PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagy hasznosított sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzár
árújakok a ki szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjazás
den külön bejelölésért 30 kr.

Parlamenti szünet.

Debreczen, aug. 12.

A tizhónapos ülészak nem érde-
melle meg a királyi felirattal való bezá-
rást. Egyszerű elnöki kijelentéssel sza-
badtság adatik a törvényhozóknak szeptem-
ber 27-ig. Kiki mehet a merre tetszik.
A kormánypárti képviselők megkímél-
tetnek a beszámoló kellemetlenségeitől,
mert az ülészak nincs bezárva, az csak
szünetel. Szeptemberben újra összeül a
törvényhozás, akkor bezárják az 1897—
1902-iki öt éves ciklus első ülészakát,
harmadnapra megnyílik a második ülés-
szak, mikor tele a parlament asztala a
kiegészítési ideiglenes állapotra, valamint
a költségvetési felhatalmazásra vonat-
kozó javaslatokkal, ki követelne beszám-
olót a haza javán oly buzgalommal
dolgozó kormányparttól.

Ugy tetszik minékünk, hogy a tiz-
hónapos ülészak ilyen csendes elteme-
tése nincs minden számítás nélkül. Mert
a hosszú ülészak megérdemelte volna,
hogy a királyi leirattal az elsőrangú
temetés díszében részesítenék. Ezt
megvonták tőle, mert a kormánypárti
képviselőket nem teheték ki annak a
kellemetlenségnek, hogy választóikkal a
megszokott formák között érintkezzenek.
Ugyan mit is beszélhetne a kormány-
párt most az ő választóinak, mikor a
hatósági erőszak, a választási pénztár

béna és kimerült, vz ellenzék kitaró
küzdemele felrázta a már elszunnyadott
közérzületet s e nemzet politikai lelki-
ismeretét pedig felébresztette.

Egy nagy, tehetetlen párt vergődé-
séről szólhat a parlamenti rege, beszél-
hetnének a kormánypárti képviselők
Bánffy zálogban maradt becsületszaváról,
Erdély Sándor igazságügyminiszter ke-
gyetlenül megtört átolsonak a félben-
maradt merényletről a szólésszabadság
megkorlátozásáról. Be lehet számolni
még a módosított 16-dik §-éól érdemben
és formailag. Mily bőséges anyagál szol-
gáltatja a mai szabadelvűség dicséreté-
hez, hogy sikerült rést ütni a sajtóza-
badságon, békót tudtak verni a közle-
kiismeret megnyilatkozására. A gazda-
sági vívmánok között minő tengerni
anyag van a mai kormányzati és gaz-
dasági rendszer magasztalására a sóva-
sut szegény milliós nemzeti közjótékony-
ságban s mily csattanós bizonyosága
rendezett államháztartásunknak a 123
millió beruházási kölcsön, a melyet tiz
percz alatt szavazott meg a vaksolásra
nyolcz hét óta annyira ráéhezett kor-
mánypárt.

Ime mennyi nagy és nevezetes al-
kotás a tiz hónap alatt. És mindazon-
által nincs a kormánypártnak erkölcsi
támasztéka, hogy megjelenhessék a vá-
lasztók előtt, mert ezt az ülészakot a
közsabadságok ellen részben végrehaj-

tott, részben meghiusuli merényletek,
avagy megalkuvások, a kormányzati te-
kintély mély megsülyedése történetünk-
nek sötét fejezetévé avatják. Igaz, hogy
még nagyobb gonoszságok is történhet-
tek volna. Hiszen a populus Bánffyánás
el volt készülve a klotürre, Tiszák ál-
lottak mellette nem a jelen érdekében,
hanem a jövő reménységeért, mert ők
eszközül akarták felhasználni Bánffyt
arra, hogy megkötözött parlament álljon
rendelkezésre akkor, ha a mai szabad-
elvű pártnak az inkompatibilis elemeit
vetik a zavarok felszínre.

Ezek csak tervek maradtak. Nem a
Bánffy politikai bölcsessége, nem a Ti-
szák országsszerte ismert önzetlenségé-
nek közösi a nemzet, hogy a kimult
ülészak meg nem valósította mindezeket.
Hanem igenis az ellenzéknek, a mely
küzdött s nagy veszedelmeket tudott
eltávolítani az országtól. Parlamentariz-
musunk a mai kezelésben csakugyan
veszedelemben volt s ha ebből valamit
megtehetünk, az az etlenzék érdeme,
annak a dicsősége, a mely jogot, tör-
vényt és alkotmányt védett.

BELFÖLD.

A 16. §. a főrendiházban. A főrendi-
ház bizottságai most még a szokottnál is na-
gyobb gyorsasággal tárgyalták le az eléjük
terjesztett nagyfotosságu törvényjavaslatokat.
Kedden a közzgazdasági javaslatokon estek át,

Es Stuttgart; Szabad tér, remek fasorok
kertre-kert, játszótér a gyermekeknek — és
minden készen van! Kész aáros és kész vá-
rosok! S ha itt ott építenek is valamit, mi-
esoda gond micsoda pontosság, hogy ebből a
járókelő emberiségnek alkalmatlansága ne
legyen. Ezeket a kész városokat mi magyaror-
szágiak értjük és becsüljük legjobban.

Hogy is van csak nálunk? Előbb bonta-
nak, aztán fölforgatják az utcát először gáz
miatt, azután külön a víz miatt, azután külön
a közuti vasut miatt, ismét külön a villamos
világítás miatt, aztán burkolnak; — és mi-
csoda öröm, hogy csak félkönyvi malter-rög
üti be a kalapot, csak a válogatott meszes por
vakítja meg a szem-t s ennek csak mikroskó-
pikus föle pertrifikálja a tüdőt, a közegészség
javára, a szent statisztika számsorainak ékes-
ségére!

A Majna melletti Frankfurt hatalmas in-
tezetivel; egytől-egyig polgári eredetű az! A
hatalom ma is a munkán és a szorgalmon áll,
ez a patriciátus alapja, ezért erős az ön-
érzele.

Es oly párját ritkító intézetet, a minő a
Senkerberg muzeum, önkormányzatilag ke-
zeli s büszke rá; hogy az államra nem
szorul.

Benéztem Heidelbergbe is, a hol Magyar-
ország ez idő szerint rakodó táron tartja tu-
dományának fölöslegét. Ott van Lénárd, a
Röntgen uttörője és Haller, a ki Gegenbau-
rékkal alkot egy sorban.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Kinek van igaza?

Jánosi azt írta, hogy a leánynak
Sziveben Isten arca tündököl;
Én azt írák, hogy ilyet ott nem látnak;
Mert Asmódit mutatja e tükör.
Mi hát a nő? Szűz Mária? vagy Lilith?
E kettő közül melyik az igaz?
Salamonkép' itélni hajh, ki bir itt?
Nem született s tán nem születik az.

De mégis. Egykor Szász Károly megírta,
Hogy a nő angyal és ördög lehet.
Csak ott hibázott a jeles poeta,
Hogy két nő képéről zeugéneket...
Oh mert, szívet cserélve egy leány az,
Kit átkozunk s kihez imádkozunk.
Ama kérdésre az tehát a válasz,
Hogy mindakettőnknek van igazunk.

Sebestyén diák.

Tokos veréb — vegyes kereskedés.

— A Debreczen jogositott közleménye. —

Ita: **Herman Ottó.**

Régi cséscsap barátom — ki sokszor el
is kegyetlenkedett velem, de jóval is eláraszt-
ott — a véletlen, széles jövedvében ezidén a
tavaszt adta utitársamul. Találkoztam vele nagy

s tegnap déli feltizenkét órától d. u. két óráig általánosságban és részleteiben letárgyalták a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló mozgalmas és eseményekben gazdag genezisú törvényjavaslatot. A közjogi és törvénykezési bizottság délelőtt 11 órára gyűlt össze. A kormány részéről jelen voltak B á n f f y Dezső báró miniszterelnök és E r d é l y Sándor igazságügyminiszter. A bizottság tagjai közül megjelentek S z a p a r y István gróf, Z i c h y Antal, V a y Bela báró, L e c h n e r Agost egyetemi tanár és G á l l József, a bizottság előadója.

A bizottság már együtt volt, de a tárgyalás még nem kezdődhetett meg. Odaát ü törvényhozás másik termében még javában olvasták a törvényjavaslatot, mely az ülés napirendjére volt kitűzve. Ugy feltizenkét tájban jelent meg a képviselőház stafétája, a harmadszori olvasásban is elfogadott törvényjavaslat.

Gall József előadójterjesztette a törvényjavaslatot a bizottság elé. A bizottság tagjai főképp Lechner Agost és Zichy Antal több lényegtelenebb módosítást indítványoztak s Erdély igazságügyminiszter megtette a felhozott elvetésekre a maga észrevételeit. Par perczel két óra előtt a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatnál 16. §-tól el volt fogadva.

A bizottság ezután pár percz alatt végzett a bűnvádi perrendtartás életbeléptetésére vonatkozó törvényjavaslatlaltal is. A most letárgyalt törvényjavaslatokat a főrendiház plenumában e hó 16-án és esetleg 17-én fogják tárgyalni.

A 16-án tartandó teljes ülést megelőzőleg a naplóbiráló-bizottság ülésezik s kijelöli a két naplóbiráló tagot augusztusra.

A delegácziók. Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a képviselőház ma szeljel ment a nélkül, hogy a delegáció tagjai megválasztottak volna. Miután a Ház szeptember végéig érdemleges ülést nem tart, a delegáció tagjai október előtt már meg nem választhatók és így a delegáció egybehívása október vagy november előtt még várható, annál kevésbé, mert a kiegészítő provizorium sincs meg megszavazva, a mely nélkül pedig a delegáció nem kezdheti meg tanácskozásiát. Valószínű, hogy a delegációk, melyek ez évben Bécsben üléseznek, csak november havában fogják a közös miniszterek előterjesztéseit elintézni.

De hova is tennék? El sem férnének saját nagyságunktól, a melynek néha az a jellemzője, hogy egyezik a becsületes asszony-nyal, a kinek az a fénye, hogy a világ nem beszél róla; sőt nem is ismeri.

Egy remek júliusi napon azután Brémán át eljutottam Delmenhorstba, a mely hajdanában rablóvár volt a Delmenhorst lovagoknak, a kik ököljog alapján fosztogatták a Hansa kereskedőt.

Ma pedig a hatalom a Linoleum gyárak kezében van, s a rablóvár alapfalazata még elég jónak bizonyult, hogy elbirja a ragados belegeknek szánt korházat. Igazán: tempora mutantur!

Régi jó barát, Finsch dr., Uj-Guinea első kutatója várt rám; el is voltunk remekül vagy tíz óra át, valami földrésztől összehordozott kincsek közepette; a doktor legdrágábbjával, kis családjával együtt.

A búkkőben elgyönyörködtem a Delmen sebes folyásu vízében, a mint meg-meg villant benne az éppen rajzó efemerákra vadászó ezüstös keszegeknek egész hada. A doktor kis leánya váltog érsködött, hogy it az arany-malinkó azt füttyüli, hogy: F l ü e l i o: én meg azt magyaráztam neki, hogy az a madár nálunk azt mondogatja: jó a dió; néha meg azzal csalogatja a vasott gyerekeket, hogy ezt kérdegeti tőlük: kell-e dió, fiu? a mikor jól becsalta az erdőbe, ott hagyja őket, igazán a faképnél.

Eppen megszólaltak a gyárak csöngetyüi, végződött a munka. A munkásoknak egy része

A t. ház „munkássága.”

Debreczen, aug. 12.

Most midőn a Ház befejezi tanácskozáseit ebből az alkalomból talán nem lesz érdektelen egy kis visszapillantást vetni munkálkodására. Hogy mit végzett, jól, hasznosan és az ország érdekében használta-e föl idejét? Fájdalom, e kérdésre nemmel kell válaszolnunk.

Kezdjük meg talán a visszapillantások sorozatát a trónbeszéddel. Az új országgyűlést november 26-án nyitotta meg a király. Miről szól első sorban a trónbeszéd? A jövő évi állami költségvetés megállapításán kívül mindenekelőtt intézkedni kell a monarchia két része közt fennálló vá- és kereskedelmi szövetség tárgyában, a közösgyiköltségek viselésének arányára, valamint a bankügyre nézve mielőbbi előzmények létesítendők. Szépén vagyunk a mindenekelőttel! De a trónbeszéd többi ígéréte is mi a válasz? Hol van a mezőgazdaság emelése az adok reformja, a valutarendezés? Hol az általános magánjogi törvénykönyv?

A ház voltaképpen munkásságát deczember 11-én kezdte meg. Ekkor kezdődött meg a felirati vita. Ez eltartott tíz napig és mi következett ezután? Szünet. A karácsonyi szünet.

A ház újból 1897. január 11-én ült össze amikor is régi óhajtatásának tettek eleget: letárgyalák az o l e s ő m a r h a s ő r ő l szóló törvényjavaslatot.

Az oleső marhasó után nagyobb dolog következett: az 1897-iki költségvetés tárgyalása. Január 12-én kezdtek ezt meg. A költségvetés tárgyalása — természetesen hozzáértve összes részleteit is — márczius 19-én ért véget. Közben voltak csinos szenzációk a haznak: a Morzsányi- eset, az összeférhetlenségi esetek, a kvóta-bizottság tárgyalásának eredménytelensége.

Márczius 26-án kezdte meg a ház az appropriáció náli vitát. Négy nap mulva befejezték ezt. És ekkor már beszélni kezdtek a hírhedt tizenhatodik paragrafusról, melyet különösen a sajtó támadott meg ugyszólván egyhangulag erőteljesen.

Április 1-én az összeférhetlenségi bizottság ítélete — Andrássy Tivadar gróf emlékezetes különveleményével — foglalkoz-

tatta néhány napig a házat. A ház lezsel kapcsolatosan elfogadta a miniszterelnök indítványát, hogy az összeférhetlenségi törvény revizálására huszonegy tagu bizottságot küldenek ki. Melleleg megjegyezve: ez a bizottság megalakulása óta egyetlen egy ülést sem tartott.

A ház maga is ritkán ülésezett. Egy-egy napon mégis összeültek és ekkor elintézték és ekkor elintézték oly fontos törvényjavaslatokat, mint amilyen például a washingtoni és a szentpétervári követség paloták építéséről szóló. Április 10-én pedig husvétiszünetet kapott a ház, amely eltartott április 28-ig.

Április végén ismét megkezdtek a munkát. Elfogadták a Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezményről szóló törvényjavaslatot elfogadták az állami számvitel reformjáról szóló törvényjavaslatot elfogadták a budapesti telefon hálózat államosításáról szóló törvényjavaslatot. Körülbelül egy heti szünet következett, a mely után elfogadták a temes béga völgyi társulatnak adandó kölcsönről szóló törvényjavaslatot. A háznak napirendjére ekkor oly sovány volt, hogy az interpellációkra adott válaszokkal kellett kitölteni. T. i. ha tartottak ülést. Ekkor kezdtek meg az esküdtbíró s ágról szóló javaslat tárgyalását. Körülbelül egy hétig tartott el az e fölött való vita.

Ezután következett az a tárgy, amelylyel éppen végzett a ház: a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslat június elsején kezdte meg ezt a ház és elintézte tegnap.

Közben elfogadták a katonai javaslatokat, a kompromisszum után a czukorpremiu m ról, az állami vasutiberuházásokra szolgáló kölcsönről, a statisztikai rólanémelykötvényeknek adandó kedvezményekről szóló törvényjavaslatokat.

Ime, ennyi volt a ház munkássága, miből vélekedésünk szerint vajmi keves áldás száll az országra.

biciklire kapott és: vesd el magad, szerte a falvakba.

Azt mondja a doktor, hogy ez a szerzőszám áldás a családra, a munkás elkerüli a koresmát, haza siet, még valamit igazít a ház körül és gyarapodik.

Másnap Brémában korán keltem. Kimentem a Bürgergartenbe — ráértem, mert a vonatom csak défelé indult. Micsoda üdőség ez! Az a gyp, azok a remeknél remekebb hárs-fák, s esillogó, tisztavízű tó hattyuival!

Ez is polgár város; patriciusai kereskedők, hajóik ott járnak az Ocean mérhetetlen- oek látszó tükörén, kincsert kincset cserélnek.

A munka árán szerzett kincs főlélegéből fölépítik hasznos intézeteiket. A múzeum bejáratát Humboldt és Darwin szobra ékesíti, és milyen büszkek, hogy — nem szorulnak az államra — hát érti ezt a mindent államosító magyarság!?

Az elektromos vasut kivitt a szabad kikötőbe. Mintha szive volna ennek a hatalmas ép municipiumnak, úgy lüktet itt a forgalom, a munka.

A gözdarvak hatalma játszva emelgeti ki az indiánokat járó hajók méhéből a drága fűszerszámmal telt zsákokat, a kincset érő fak hatalmas törzseit. A siető tömeg arcában tarkaságot ölt, mert elvegyül benne más égtájak színes jövevénye.

Visszatértem a remek városháza miatt; vágytam a híres R a t s k e l l e r - b e is,

Az elektromos kocsi elindult; jöskán voltunk benne ifjak, vének férfi asszony s egy sereg iskolás fiuc-ka. A kocsivezető egyszerre csak megragadta a feket és olyan hatalmasat fordít rajta, hogy a kocsi zökkenve megáll; az ember legott a földön terem s vagy hu-z torokból hangzik a kérdés: Was ist's?

Mindnyájan leszálltunk — s mi volt a megállás oka? Egy tokos verebeleske kipotylyant a fészekből s ott gubbasztott a vasut keréknyomának kellő közepén. Az egész utitársaságot a legnagyobb sajnálkozás fogta el; ein V ö c h e l e i n ! o d a s a r m e V ö c h e l e i n ! Féltettük az utból. A míg újra beszállottunk, oda röpült a kis verébnek az anyja, a poronty pedig rázogatóni kezdte a szárnyát. Soha olyan örömet, mint a minő ezeket az embereket elfogta. Nálunk talán másképp jár az a veréb; juthat egy rugáshoz s ha valami boldogtalan állatvédő közbelép, rászólnak azzal a kérdéssel, hát: mér nem lett püspök t. i. a veréb.

Ezután már meg voltam győződve, hogy innen csupa merő kedves emlékek távoznak. Bementem a varosház pinceszébe, ó germán bolthajtása alatt megreggeliztem. Kijövet megmosolyogtam a világ legbajszatlanabb és legkamaszabb Rolandjának kőszobrát s elindultam a vasut felé.

Találkozom egy különös menettel. Vezetője keféletlen, egerész szemjársú férfi, tipikus ágens, utána lépkednek kettesével harmasával a férfiak, asszonyok, ifjak, hajadonok és

Az új országháza.

Debreczen, augusztus 9.

Egy kis jubileum készlet bennünket e cikkely megírására. Most van ugyanis tíz esztendeje annak, hogy az új országháznak földmunkáit bevégezték és megkezdték a tulajdonképeni építést: a falak építését.

Ez alkalomból azt hisszük, a közönség nagy érdeklődését elégitjük ki, ha elmondjuk, hogy milyen lesz a jövő országháza, amelynek leírását S t e i n h a u s s László kir. főmérnök szives adatai alapján közöljük.

Külsőleg ismeri mindenki, hisz az elmúlt tíz esztendő alatt előttünk nőttek formátlan falai azzá a gyönyörű palotává, a mely most a Duna partját díszíti. De külsőleg is vannak egyes dolgok, a melyet csak maguk az építők tudnak, pedig érdekelhetik a közönséget és azonkívül világot vetnek arra a roppant arany építésre, a melyre az új országháznál szükség volt.

Az új országháza a legnagyobb területű épületünk. Az óriás palota 17745.45 négyzetméter területet foglal, a mely, az udvaroknak 2417.53 négyzetméternyi területét kivéve, — mind be van építve. Az új országház hossza 270 méter, szélessége 126 méter.

Most térjünk be az új országháza belsejébe, a melyet a kupolacsarnok kivételével senki sem ismer és leplezzük le azt a rendkívüli pompát és kényelmet, a mely a jövőendő országházának lakóit vagy vendégeit körül fogja venni.

A palota főbejárója tudvalevőleg a Nádor utca felől nyílik, a mely a jobb és baloldali nagy kapukkal együtt a tágas előcsarnokba visz.

Az előcsarnokból a díszlépcső-csarnok vezet fel az embert az emeletre.

A díszlépcsőcsarnok, a melyet úgy, mint a kupolacsarnokot, csak ünnepies alkalmakkor fognak használni 32 méter hosszú, 15 méter széles és hetvenhét lépcsőfokot foglal magában. A lépcsőházat tizenegy, díszművekkel és üvegfestményekkel díszített kettős ablak világítja meg. A mennyezet három sikkját Lotz Károly festőművésznek a törvényhozást allegorizáló a l t e m p e r a festményei díszítik.

A pillérekben levő négy konzólon gazdag baldakinumok alatt négy apród szobra áll, a melyek a szentkoronát, a királyi jogart, az ország almáját és a Szent István kardját tart-

apróságok; sokan családonként együtt tartanak. A korosabbak szeméből a fásultság, bánat és bizonytalanság vegyüléke meredezett a gyermekek félve tekintettek.

Hat ezek kíváncsiak. Vajjon hová mennek. Utánok mentem.

A vasut táján szép ház; fala alig látszik a sok hirdetőtáblától, telefestve gőzölgő hajókkal és fölírásokkal, amelyek a világ minden táját emlegetik. Azok a boldogtanok elszakadhatnak hazájuktól — kiki a merre akar. Ezek szlávok voltak. Az ágens bevitte a sort.

— A mint úgy járkálnék, föltűnnek a földszintek alá szolgáló be'tocskák; ezek éppen ezen a tájon igen sűrűn nyíltak az utcára.

Az egyikben jó sereg kivándorló álldoga — ettek és vettek is mindenfélét s a mint nézem, hát feltűnik a bolt fölírata: P o l s k i s k l e p — lengyel bolt; májd odébb p r o d a j p i v a i v u t k i — sör és és pálinka eladás; aztán következett egy bolt; S l o v e n é k i s k l e p — tót bolt; és legvégül egy ezzel a fölírással! V e g y e s k e r e s k e d é s. Beszéltem s kérdeztem, van most magyar? Nincs, harmadnapja, hogy az utólsók elindultak Tehát itt is nyílik Magyarországnak egy sebé, melyből lassan bár, de folytonosan szivárog a n e m z e t vére.

És ezért nem távozhattam Brémából csupa merő kedves emlékekkel.

ják. — A konzólok, valamint baldakinumok bronzból valók, a szobrok pedig festett és aranyozott horganyöntvények.

A díszlépcső-csarnok legelőkelőbb helyén a delegációs terem előtti középső nyílás két pillére közt, a kupolacsarnokkal szemben fogják a felségeik mintegy másfél életnagyságu márványszobor csoportját fölláttatni.

A lépcsőház oszlopai és pillérei között levő tizenegy talapzatra szobrok jönnek. Az egész ház egyébként rendkívül szingardag lesz. A márványnak minden színe képviselve van. Lesz ott sötét barna, világos barna, chamoiszszínű, piros és sárga színű márvány. A korlátok kis oszlopai pedig tűzben aranyozott majolikából készülnek. Hozzájárulnak ehhez a színpompához a festmények és a különböző egyéb aranyozások.

Ez a pompával teli díszlépcső először a hasonló pompájú felső előcsarnokba visz. — Ebből az előcsarnokból jobbra a főrendiház, balra a képviselőház ruhatára nyílik, a lépcsővel szemközt van pedig a kupolacsarnok.

A kupolacsarnokot már sokan látták, de többen vannak azok, a kik nem látták s így egy pár sorban el lehet mondani azt a pompát, a mely itt fogadja az embert.

A csarnok magassága huszonhét méter. Tizenhat gazdagon díszített pilléren nyugszik s a pillérek között ugyancsak tizenhat csucsíves nyílásban. A kupolacsarnokot egy paholy emelet és paholyfolyosó futja körül, a hová az alsó folyosóból két csigalépcsőn lehet följutni.

A csarnokot tizenhat üvegfestésű ablak világítja meg, a melyek majdnem kilenc méter hosszúak és két méter szélesek. A csarnok is csak úgy ragyog a márvány, aranyozás és füstös szárféle színetől.

A kupola 16 pillérjének bronzból készült hármas baldakinuma alatt Árpád, királyaink, és erdélyi fejedelmek legkiválóbbjainak horganyba öntött aranyozott és színezett szobrai vannak két-két apród szobra között, a melyek pajzsot, kardot, vagy az illető fejedelem egyéniségét jellemző más egyéb jelvényeket tartanak. A szobrok a következők: Árpád, Szent István, Szent László, Könyves Kálmán, II. Endre, IV. Béla, Nagy Lajos, Hányadi János, Corvin Mátyás, Báthory István, Boeskey István, Bethlen Gábor, I. Rakóczy György, III-ik Károly, Mária Terézia és II-ik Lipót.

A díszlépcsőházból a kupolacsarnoknál jobbra a főrendiház, balra a képviselőház ülés termeibe juthatni, a melyeket pompás folyosók vesznek körül. Szemközt lesznek a két ház éttermei, társalgó és olvasótermei. A képviselők és főrendek ezekből a helyiségekből a Dunára néző tágas erkélyre mehetnek ki, a honnan gyönyörű kilátás nyílik a budai hegyekre.

Mindkét Ház elnökének és házelnökének három szobája lesz: dolgozó, fogadó és hivatalos szobája. Ezek a szobák közvetlenül az üléstermek mellett vannak.

Ugyancsak minden miniszternek lesz külön-külön dolgozó és fogadó-terme, amelyek a főkapu fölött levő delegációs terem körül csoportosulnak és külön lépcsők visznek hozzájuk.

A jobb- és balkapu szintén pompás előcsarnokkal és lépcsőházakkal a főrendiházhoz és a képviselőházhoz tartozó, részint a földszinten, részint a felemeleten és az első emeleten elhelyezett irodahelyiségekbe visznek, ugyancsak a két Ház osztályainak termeibe. Az új országházban minden osztálynak külön tanácskozó terme lesz.

A jobb és balkapunál lesznek a fölvonó gépek, amelyek a felsőbb emeletekre viszik az embert.

Az új országháza felemeletének középső részén lesz a könyvtár és levéltár, a többi részét pedig az olvasótermek, a gyorsírók és a hírlapírók kényelmes helyiségei foglalják el, míg a földszinten lesznek a főbejárat körül a posta- és táviróhivatalok, a pénztár, az osztálytermek, az iktató, kiadó és házgondnok lakása.

A képviselőház üléstermét 461 ülőhelyre a főrendiházét 324 ülőhelyre rendezik be, nem szólva a tíz-tíz miniszteri székről, az elnöki,

előadói és jegyzői emelvényekről, amelyeknek beosztása olyan lesz, mint a mostani képviselőházban.

Mind a két ülésteremben hét-hét gyorsírónak lesz helye, de nem úgy, mint most, hanem a terem közepén ugyan, de mégis a terem többi részétől elzárt helyeken lesznek s helyeikhez a gyorsírók külön uton az elnöki emelvény alatt fölvonó lépcsőn juthatnak.

A termeket környező csarnokokból és folyosókból mindkét ülésterembe kilencz-kilencz ajtó nyílik, azonkívül az elnökségek és a Ház tisztviselői részére két-két ajtó.

Ugy a képviselőház, mint a főrendiház üléstermeiben két sor karzat lesz a közönség számára, amelyekhez négy-négy lépcső fog fölvezetni. A képviselőház karzatain 390, a főrendiház karzatain 414 kényelmes ülőhely lesz. Az üléstermek teljesen egyenlő nagyságúak, 25 méter 60 centiméter hosszú és 23 méter 45 centiméter szélesek.

Az üléstermeket nem úgy, mint most, fölülről, hanem oldalról fogják megvilágítani. Mindegyik ülésteremnek 12, a karzatok fölé helyezett óriási ablaka van, amely elég világosság adhat. A többi kisebb üléstermet és egyéb helyiséget szintén oldalról fogják az ablakok megvilágítani.

Az új országházának magas pinczejét szintén fölhasználják. Itt lesznek a fűtő és szellőztető berendezésekhez szükséges helyiségek, raktárak, a cselédség küldönczök, tűzoltók és rendőrök helyiségei. továbbá a kapusok és szolgák lakásai, valamint a buffet-hez tartozó konyha-helyiségek.

Meg kell még emlékeznünk az épületet díszítő szobrokról is. Az épület belsejében 162 szobor lesz külsején pedig kilenczvenegy.

A szobroknál az építőket az az eszme vezérelte, hogy azokban a magyar nemzet története — a honfoglalás napjainkig — hü kifejezést nyerjen.

Igy kívül az épület északi kocsimegállójának földszinti magasságában Árpád szobra két allegorikus alak között a honfoglalást jelképezi: a déli kocsimegállóban ugyanabban a magasságban van Szent István király szobra, a mely a mellette álló két allegorikus alakkal a honalapítást képezi.

Árpád szobra felé az északi oldalon a hét vezér szobra jön, a dunai homlokzatra, a vezérek és királyok szobrai Árpádtól V-ik Ferdinándig időrendben fognak sorakozni. A város felőli oldalon Erdély fejedelmek, kiváló ország-nádorok, hadvezérek és államférfiak szobrai foglalnak helyet. A főbejáró nyílt csarnoka fölött Nagy Lajos és Mátyás király szobrai vannak.

Ugyancsak a főbejáró fölötti ormon az állam nagy ezimere, alatta a Szent István koronájához tartozó országok külön címereit, a város felőli homlokzat parkányai alatt pedig a megyei törvényhatóságok és szabad királyi városok címereit helyezték el.

Szóval az építők mindenről gondoskodtak, a mi a magyar törvényhozás jövőendő házában pompáját, kényelmét díszet és történelmi jelentőségét megadja és azt századokra megőrzi.

Zeiterer kapitányról.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 11.

Abból az alkalomból, hogy Zeiterer József nyugalmazott kapitány Körös-Apáthiban oly hevesen, mondhatni végzetesen összetűzött Weiszlovits Gyula bérlővel, a lapok több vagy kevesebb hűséggel, de csaknem kivétel nélkül a Zeiterer kapitány rovására siettek feleleveníteni a szép Fésűs káplár jól ismert tragikus történetét is . . .

A durva, a goromba, a zsarnok természetesen e leírások szerint Zeiterer kapitány, a szerencsétlen, a jámbor, az áldozat bárány pedig a nyalka Fésűs káplár, kit a kapitány miatt lőttek agyon . . .

Zeiterer bajtársai s katonái, önkéntesen azonban, akik alatta szolgáltak a kapi-

tálynak, más bizonyosságot tesznek a kapitány karaktere felől.

Zeiterer, ki egyike volt a legképzettebb katonáknak, szigorúságáról, de egysermünd igazságáról volt nevezetes a debreczeni garnizonban. Maga volt a pontosság, a rend, a fegyelem, ki aminthogy maga sem mulasztott, mástól sem tűrt el soha semmi hanyagságot, bárha az érdemét s igazságát senki sem ismerte könnyebben s méltányolta jobban még a legutolsó bakájánál is, mint ép Zeiterer kapitány.

Egészen ellentétes volt a szerencsétlen Fésüs káplár természete, hetyke, makacs természetű volt s mivel több ízben is mulasztást követett el, Zeiterer kapitány minden ilyen alkalommal megbüntette a hetyke katonát, ki oly könnyen akarta lerázni a katonai vasfegyelmet.

Végül is a szenvedélyes katona Fésüs s ráított Zeiterer kapitányra. — A golyó nem talált s Zeiterer kapitány még a füstölő fegyverét alig vették a dühöngő káplár kezéből, már is mellette volt s leszállította a melléről a lövészbójtot, hogy nem érdemes reá s büntetésül pedig még hat órai kurta vasat szabott Fésüsre, amiért nem czelzött, jobban slövész-sége daczara is elhibázta a lövést.

Es Zeiterer kapitány ezzel befeljeztetnek is tekintette az egész esetet, melyről jelentést sem tett addig, míg időmulva az egész masoldalról értesített parancsnokság erre fel nem kérte.

Ha tehát a szerencsétlen Fésüs káplárt fejbe lötték, annak nem Zeiterer a sokoldalról rágalmozott kapitány volt az oka, hanem egyedül az elvakult dühöngő káplár, ki, megfélemlézve, fegyverét emelte tisztjére...

Az igazság tehát maradjon igazság s legyünk méltányosak Zeiterer kapitánnyal szemben is, ki mint volt bajtársai, katonái s önkéntesei is bizonyították, sem gomba, sem bosszualló természetű nem volt, hanem szigorú és igazságos s azért jelen, rejtelyes s véres esetében is, a teljesen egy oldalú értesítések alapján, korainak találjuk a valójában szerencsétlen kapitány feletti pálcázórást.

Pauls.

TARKA-ÉLET.

Emlékkönyvbe.

Verset kíván, bájos kisasszony?
Nagy megtiszteltetés nekem,
Ma este meg, csak meghallgasson,
Megzendül önhöz — énekem.
Mert lássa, nekem ez szokasom:
Alkony gyűjt ihletet belem.
Ép' így van ám, sokszor vigyázom,
Az én kedves tülemlétem.

Dalt zenek. Ámde nem szeretnék
Valami üres szintelent...
Az emberek még kinevetnek —
S ott veszne szürke porba' lent.
A vers — csókamort lobogtasson,
A melytől majd megfúlladok!...
De én, de én — bájos kisasszony
Hazudni versben sem tudok.

Sebestyén diák.

Elektra előadás Nagy-Váradon.

Nagyvárad újság író kollégáink az egrivi vitás hírűvé teszik maholnap a váradit.

Ha a hazafiatlan oláh püspöknek az ablakait be kell verni, a tünetések között mindjárt akad újságíró, ha aradi kollégáink világ dühvel reátamadnak a nyári deszkaszínház poczkos direktorára Bayard vitéz önzetlenségével már tartják az aradi lövegek elé pajzsait a váradit újságírók. Most is a váradit derék újságíró fiúk — vannak ám közöttük derék haju öreg fiúk is — érdeme hogy Já-

sza Mari a nagy művész asszony a jeles tragika megvalósíthatja régi művészeti ábrándját...

Miriának a görög tunika ugyis kedvenc öltönye Felix fürdői kora reggeli kirándulásainál regényes, ligetes partján, ha ábrándjainak netovábbja, hogy stilszerűen épített görög-színházban a szabad ég alatt jétszhasza Sophokles mesteri tragédiáját az Elektra mely f. hé 15-én vasárnap színpadra kerül a nagyvárad Rhédeykerében. A görög stílusú színpadot Rimánóczy Kálmán műépítész terve után építették de az ötletet, az eszmét mégis ott a derék s elegáns „Nagyváradi” szerkesztőségében emelték ki a mesterek, Lovassy Andor, ki Biharország első humoristája, Fehér Dezső, ki mint Albatessi páratlanul ötletessé s olvasottá a Nagyvárad „Hét-rci” írott rovatát, azután Mezey Mihály, ki nemcsak veterán író, de a geszti háznak hű barátja is, Láng József s Halász Lajos a V. H. O. Sz. tagjai szolgálattartták ezt a pompás ötletet s fáradoztak ábrándjuknak a megvalósításán, no persze nem minden pecuniaris hátsó gondolat nélkül.

Futó felhők vetnek majd árnyékot a nagy Miria lepkekönyű tunikájára s körötte a szebbnél-szebb nagyváradit nők, de sajnos, hogy nem nagyváradit utolsó divat szerint öltözködve, mert akkor lenne csak ez Elektra előadás, igazi elektrikus nagyváradit görög előadás...

Ha eső meg nem lepi a szabad színház művészeit s bájos művésznőit, kik között kedves szerepben játszik a kis debreczeni Somló Emma is, — akkor a Elektra előadás vasárnap délután pontban fél 4 órakor meg fog kezdődni vigasságára s gyönyörűségére az egész Biharországnak de különösen a kedves Nagy Váradnak, mely mint látható, elismerjük mikor komédiáról van szó, mindig felelte áll Debreczennek.

Chevalier de Flaneur.

Egy lépés a közvilágítás ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

Közvilágításunk ügye napról napra közeledik a megvalósulás felé e hó 9-iki közgyűlés szóról szóra magáévá tette Komlóssy főjegyző indítványát s ezáltal a Stahl főmérnök indítványa tárgyalánvá vált. Ide mellékelve hozzuk a közgyűlés egyik igen fontos és érdekes végzését.

Végzés:

Ezen a közgyűlés által a közvilágítás ügyében hozott határozat folytán Poigármester elnökele aialt Komlóssy Arthur főjegyző, Körner Adolf tanácsnok, Boczkó Samuel rendőrfőkapitány, Ábrahám László főjegyző, Stahl Géza főmérnök, Szabó József főszámvevő urak az összes iratok kiadása mellett megbízatnak, hogy városunknak 1901 január 1-jétől kezdve tisztán légszeszszel, tisztán vilamos világítással és kombinálva légszesz és villamos világítással való ellátása a nyilvános versenytárgyalásra alapul szolgáló pályázati feltételeket és hirdotményt készítsék el és azokat a hirdotmény mimodon közé tételére vonatkozó véleményük kíséretében ide folyó évi Szep tember 1-ig terjessze be.

A polgármestert akadályoztatása esetén az elnögségben a főjegyző, mindkettőjük akadályoztatása esetén Körner Adolf tanácsnok helyettesíti.

A bizottság felhivatik, hogy az ügy sürgős voltára tekintettel működését azonnal kezdje meg és az ülésekre a tanács tagjait is mindenkor hívja meg. — Ugy szintén arra is feljogosította a bizottság, hogy szakértők behívása által magát bármikor kiegészítheti.

Ez maga a végzés a melyet a fent nevezett bizottság tagjai kaptak megjegyezhetjük még hogy ezen ügyben hatóságunk már előrelátón intézkedéseket is tett, amennyiben körle-

velet küldött valamenyi számbavehető városhoz — kérdőívekkel melyek az ottani közvilágítást érdeklő adatokra vonatkozó kérdőpontokat tartalmazák. Már eddig is több városból érkeztek válaszok s ezek igen sok tanulságos dolgot tartalmaznak és ha még a ogyobb és intelligensebb városokból is beérkeznek a kimutatások felette érdekes összeállítást adhatunk ezekből. Eddigélé mintegy 30 kisebb nagyobb városokból érkezett válasz, de ezeket még nem összehajthatjuk, mivel a kiküldött bizottság elé együttesen fognak heterjesztetni.

Táviratok.

A német császár hazatérése.

Budapest aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Kronstadtól jelentik, hogy a német császár elutazott. A hóra szállás előtt a két uralkodó szívélyes bucsut vett egymástól.

Canovas meggyilkoltatása.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Madridból jelentik: Canovas özvegye nemakart beleegyezni abba, hogy férje holtteteme közszemlére tétessék, azonban a regens királyné egyenes kérésére végre mégis belenyugodott. Az özvegy hercegi rangot és 30000 peseta nyugdíjat kapott.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Madridból jelentik, hogy a gyilkos kihallgatásakor azt mondta, hogy ő nem magában áll társai vannak s most Faure Félixre kerül a sor! a spanyol külügyminiszter rögtön megsürgönyözte ezt a vallomást a francia kormánynak.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Párisból jelentik, hogy az onnan kiutasított anarkisták egyike Barthon volt miniszternek iskolatársa és barátja volt.

Sztoliov és Ferdinánd.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Bécsből jelentik, hogy a „Wiener Allgemeine Zeitung” jelenti, hogy Sztoliov tapintatlan nyilatkozata annál visszatetszőbb volt, mert az illető újságíró előtt Ferdinánd fejedelmet magát akarta meginterjúvolni, de azt kijelentette, hogy bár sajnálja, de nem fogadhatja, azonban Sztoliov nyilatkozatát magáévá teszi, tehát csak menjen az újságíró ahhoz.

Tűz a budapesti gázgyár szomszédjában.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) A budapesti gazdasági gépgyár raktára a gázgyár szomszédjában tegnap este kigyulladt. A gázgyárt nagy erőfeszítéssel megmenetk ugyan, de azért az egész főváros alarnuoza volt, mivel mindenki felt a robbanástól.

Milán nagybátyja meghalt.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) A usseből jelentik, hogy báró Baics Milos, a magyar főrendiház örökös tagja és Milán exkirály nagybátyja ma ott meghalt.

Tűz a lembergi színházban.

Budapest, aug. 12. (A „Debr.” ered. táv.) Lembergből jelentik, hogy az ottani színházban tegnap tűz ütött ki előadás közben mire óriási panik keletkezett ugyan. De mégis minden baj nélkül eloltották.

Ujdonságok.

* A Zion a V. H. O. Sz.-nek. Mint már röviden jelentettük, a „Zion” debreczeni betegsegélyző egyesület a vidéki hírlapírók szövetségének pártoló tagjai sorába lépett. Ezt a mai napon a következő levélben tudatta az egyesület elnöksége a debreczeni helyi bizottsággal, amelyet lapunk f. szerkesztője kezeihez kézbesítettek:

**A debreczeni hírlapírók egylete tek.
Elnökségének.**

Helyben

Öszinte örömkre szolgál b. tudomására adni, miszerint választmányunk alább irt napon hozott határozata értelmében a «Zion» debreczeni betegs. egylet f. évi július 1-től kezdve egyletük pártoló tagjai sorába lép. Ehhez képest kérjük az évi nyugtának kiállítását és kiegyenlítése végett ifj. Schvarcz Vilmos pénztáros urnál leendő bemutatását.

Kelt a «Zion» debreczeni betegsegélyző egylet választmányának 1896. július 6-án tartott üléséből.

Kiváló tisztelettel

Weisz Sándor s. k.
elnök.

Simonovits s. k.
jegyző.

* **Megszűnt száj és körömfájás.** Kaba község előjárósága örömtelt szívvvel tudatja, hogy a község határában a marhák közt uralkodott száj- és körömfájás megszűnt a községet a zárlat alól feloldották.

* **Ribillió a Teleki utcán.** Nagy nép-tömeg verődött ma reggel 8 órahór a Teleki utcán össze. A tömeg közepén ott jaggatott hogy fogják meg a mekárosult szegény aszszony B e r g e r Háni a péterfián lakó S t e i n e r Arthurné cselédje. Egyik kezével erősen fogva a tolvaj S á r i Etelka 15 éves cigánylányt, a másik kezével a 9 frtnyi pénzével tova tűnő fu után integetve. Az egész főtéren egy árva rendőr sem volt látható Mikorra az orgazda fiúnak sikerült eltűnni a láthatárból a lopott 9 frttal, akkorára előkerült a rendőr is, ki felkísérte a rovott multu már kétszer zsebelésért büntetett leányt a II-ik kerületi kapitánysághoz. Kihallgatásakor mindent tagad, azt beösméri, hogy két fuval volt a piacon és azok közül az egyik szaladt el. A város területéről már, többször ki tiltott cigány lányt a rendőrség fogva tartja.

* **Özv. Szabó Lajosné halála.** A kiváló matróna halála, melyről tegnapi számainkban már röviden megemlékeztünk, általános és mély részvételt keltett az egész városban. — Ugy egyéniségénél, valamint kiterjedt s a város egész intelligenciáját felölölő rokonságánál fogva általános tisztelet és szeretet környezte az immár megboldogult derék urinőt, természetes tehát a részvét, melylyel halálát az egész város fogadta. Halála tegnap reggeli 1/2 óra körül következett be egyik leányának Rössler Richard építész nevének sestetakerti villájában szeretetközeli környezve. Az elhunytat 12 elő gyermeke, 58 unokája s nagyszámú dedunokái gyászolják. — Temetéséről ugy intézkedtek, hogy hazaszállítsák fiának, Szabó Kálmán Kossuth-utca 28 sz. a. lakására s onnan temetik holnap d. u. 4 órakor. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: A. B. F. R. A. Mely fájdalommal tudatjuk a forrón szeretett, felejtethetlen jó édesanyának, napának, nagyanyának, szepányának, testvérnek és sógor-nának Özv. Szabó Lajosné szül. Váradi Szakál Veronkának folyó hó 11-én reggeli 5 1/2 órakor, egy heti súlyos szenvedés után életének 73-ik, özvegységének 13-ik évében történt elhunytát, Kedves halottunk földi maradványait f. hó 13-án, pénteken délután 4 órakor fog-nak az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth utcai 28. sz. háztól a Kossuth utcai sírkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tételni. — Mely végtiszességtételre a megboldogultnak rokonait, barátait és ösmerőseit banatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczenben, 1897. augusztus 11-én. A megboldogultnak gyermekei: Szabó Kálmán nevével Frater Etelkával és gyermekeivel; Szabó Maria férjével Szabó János bekéshánati esperessel és gyermekeivel; Szabó Teréz férjével Kaszanyitzky Endrével és gyermekeivel; Szabó Emma; Szabó Róza férjével Kardos Lászlóval és gyermekeivel; Szabó Ilona özv. Keresztfalvy Antalné, gyer-

mekeivel; Szabó Vilma férjével Zádor Lajos-sal és gyermekeivel; Szabó Miklós nevével Göltl Annával és gyermekeivel; Szabó Gyula nevével Jakó Piroskával és gyermekeivel; Szabó Sándor nevével Bosznay Etelkával és gyermekeivel; Szabó Veronka férjével Rössler Richárddal és gyermekeivel; Szabó Berta férjével Vecsey Zoltánnal és gyermekeivel. Fél-testvére: Nádler Károlyné szül. Jakó Rózsa. Sógorai: Szabó Károly nevével; Csanak József osaládjával; Jakó Pál családjával. Sógornője: özv. Szabó Sandorné szül. Pfanschmidt Terézia, Áldott legyen emléke s vigasztalja meg az Ur a mélyen sujtott családot és rokonságot!

* **Kossuth Ferencz ajándéka a muzeumnak.** A régiségtár újabban érdekes tárgyakkal szaporodott. K o s s u t h Ferencz országgyűlési képviselő a Kossuth-család hozzájárulásával a muzeumban helyezte el ősenek az 1661-ben elhunyt udvardi K o s s u t h Miklós turóczi megye alkaptányának világhosszra damasztelyemből készült temetési zászlaját s 1651-ben török fogságban hordott súlyos vasbilincseit. A zászlón 1803-ban id és ifj Kossuth László megújították az egyik oldalon levő Kossuth-czimert s a másik oldalon a feszületet újra festették. A zászlón a következő felirat olvasható:

«Hic iacet generosus dominus Nicolaus Kossuth de Udvard olim vicecapitaneus Cottois (Cumotatis) Thurocensis aetatis suae 66» és «Renova(um) ex Muni(centia) Spec(abilium ac Peril(ustrium) D D (dominorum) Ladislai Sen(ioris) Kossuth de Udvard 1802. Die 15. Febr.»

A tárgyakat harmadélszázadig a turóczi-szentmártoni templomban őrizték, ahol Kossuth Miklóst eltemették. Az érdekes és értékes tárgyak az ezredéves kiállításon is láthatók voltak.

* **Allatorvos választás Kabán.** A kabai községi allatorvosi állás megüresedvén, arra a vármegye kihirdette a pályázatot. Az állást elnyerni óhajtó ekl. allatorvosok szept 5-ig adhatják be okmányokkal felszerelt kérvényeiket Nadráczky István járási főszolgabíróhoz H.Nadudvaron.

* **Kabai csendélet.** A folyó év május havának 2-ik napján történt hogy B u s i Marton kabai gazda ember talán mert egy kicsit sokat öntött fel a garatra, neki ment Ilyés gazdának és egy bottal jól elődöntte. Anyira meglepett ez a mulatság Busi uramnak, hogy nem ölte be egy pár ütessel, hanem jó darab ideig verte Ilyést, úgy hogy ez 25 napig az ágyát nyomta s meg aztán 30 napig nem tudta a kázzat, kapát a kezébe venni, a mivel a kenyeret megkeresse; — Az oka pedig ennek az összekülönbözésnek az volt hogy egy másik szép holdvilágos este meg B u s i uramat verte meg I l l y é s és a testvére, Szeget szeggel gondolta magába Busi s így történt meg Kabán az összekapás. Eddig tehát rendben lett volna a dolog de beleszólt a törvény is az ügynek ilyen sommás uton való elintézésébe és a mai nap vegtlárgyalást tartottak a Busi uram esetében. A törvényszéki tanács elnöke: H o f f m a n József törvényszéki bíró volt. — S z a v a z ó b í r á k: Dr. O t t a h Miklós törvényszéki bíró és T ó t h Aurél törvényszéki albirák voltak. Jegyző: K o v á c s Kálmán, ügyész: Dr. N a g y László, jelen volt a törv. orvos dr. I s o s János is. A törvényszéknek tanukra sem volt szüksége mert a vádlott szépen maga beismerte a bűncselekményt. Majd az ügyész vádbeszéde után hirdette ki az e l n ö k az ítéletet mely szerint B u s i a btrvkv 301-ik §-ába ütköző s ugyanazon § szerint minősülő és a 302-ik § szerint büntetendő s u l y o s testi s é r t é s b ű n t e t t é b e n b ű n ö s n e k m o n d a t o t t k i s ezért 9 hónapi börtönre ítéltetett. Busi uram azt gondolta, hogy mégis csak sok lesz az a 9 hónap, azért a kis szórakozásért és megfelebbezte az ítéletet. Ugyanezt tette a kir ügyész is csak hogy súlyosbítás végett.

* **Eljegyzés.** U n g e r Arankát, Unger Gusztáv kir. ítélő táblai bíró hájos és művelt leányát mult vasárnap jegyezte el B o s z n a y István tekintélyes debreczeni kereskedő, tartalékos huszárhadnagy.

* **Megtámadott lámpa gyújtogató.** Az éjjel a nagyerdő lámpái oltásával foglalkozó lámpa gyújtogatótól egy iparosnak öltözött s kalapját szemére húzó egyón kért egy pár szál gyufát. A lámpa gyújtogató az el láncza a zsebében gyufát keresőnek ugy fénylett, mint valami arany láncz. A gyufát kérvő hirtelen a lánczot levágó, végig hasított a zsebével a mellényét. A megtámadott ember gyújtó rudjával végig húzott támadóján de mivel félt, hogy annak társai lehetnek, a tett színhelyéről sietve eltávozott. Ez már, 3-ik eset mostanában az erdőn.

* **A dalegylet déli útja.** A debreczeni dalegylet a jövő héten immár elindul déli útjára. Egyik legelső stációjuk a mi derék dalosainknak Ujvidék lesz, ahol szép hangversenyvel és táncmulatsággal tisztelik meg őket az Ujvidéki dalostestvérek. A szép ünnepélyre vonatkozólag a következő meghívót kaptuk: M e g h í v ó. Az Ujvidéki dalárda a debreczeni dalegylet tiszteletére az ujvidéki polgári magyar daloskör közreműködése mellett 1897. évi augusztus hó 18-án esti 8 órakor hangversenyvel és táncmulatsággal megkezdte ünnepélyt rendez. — Belépő-jegyek a 18-iki löcsarnoki ünnepélyre Heger Á. könyvkereskedésében, Hajek F. és Petermayer cukrászdájában előre válthatók. Személyjegy 1 frt. — Család-jegy 2 frt. — Programm: Augusztus hó 18-án délután 4 1/2 órakor a debreczeni vendég daloskör fogadása a vasuti állomáson. Diszbevonulás, zeneszó és a helybeli egyesületek kivonulása mellett Esti 8 órakor hangverseny a polgári löcsarnokban. — M ű s o r: 1. Üdvözet. Mihalovits D-től, szavalja Ruhman Marinka k. a. 2. Honfi dal. Huber K.-tól éneklő a debreczeni dalegylet. 3. a) Barna kis lány mért vagy olyan szomorú (tenor és bariton szóló dolog karral); — b) Teli teljes ibolya (férfi karra alkalmazta Belohorszky K.) éneklő az ujvidéki polg. magyar daloskör. 4. Egyes egyedül. Brauntól, éneklő a debreczeni dalegylet. 5. Szent Pimvak. Gaál F.-tól, éneklő az ujvidéki dalárda. 6. Serenád. Gr. Zichy G.-tól (zongora kísérettel) éneklő a debreczeni dalegylet. 7. a) Száz a libám, b) Jaj be jó, hogy semmim sincsen (férfi karra alkalmazta Belohorszky K.) éneklő az ujvidéki polg. magyar daloskör. 8. Barna kis lány (népdal.) Medgyesi F.-tól, éneklő a debreczeni dalegylet. 9. László ariája (részlet a Hunyadi László operából) Petrik F. ur zongora kísérete mellett éneklő Ruhman Zsigmond ur az ujvidéki dalárda tagja. 10. Emlékező dalok (népdal.) Gaál F.-tól éneklő a debreczeni dalegylet. Táncz reggeli. — 1897. évi augusztus hó 19-én délelőtt Ujvidék, Pétervárad, Kamenicza és Karlóca megtekintése, délután 1 órakor társas-ebéd Kuch József vendéglőjében egy teríték ára 1 frt 50 kr. — Tánczrend. 1. Csárdás. 2. Keringő. 3. Rezgő. 4. Négyes I. 5. Lengyelke. 6. Csárdás. 7. Rezgő. 8. Négyes II. 9. Keringő. 10. Csárdás. 11. Rezgő. 12. Gyors-Polka.

* **Az önálló munkás betegsegélyző pénztár** és Temetkezési egylet tagjai felkértek, hogy befizetési hátralékaik kiegyenlítését annyival is inkább mielőbb eszközöljék — nehogy mulasztásaik által az ez időszert különben is gyakori halál esetek járulékaiknak kifizetésénél — a pénztárunk fennakadást szenvedjen. — Az igazgatóság.

* **Vezett eb marása.** A B.-Ujvárosi vasut vonal 1-ső számú őrházórének kis kutyája az ott szolgáló V e r e s Borbála 15 éves cselédleányt a kezén megmarta. A harapás után a kis kutya elfutott. Miután állítólag a kutya veszett volt a kis leány sebéit kiégettek és orvosi kezelésben részesítették, s a kutya felfogása és lebunkozása iránt intézkedett a rendőrség.

* **Talált sorsjegyek.** A Hungária épületben lévő városi adópénztárnál valaki két sorsjegyet feledett. A jogos tulajdonos kellő igazolás átn átveheti azokat a II ker kapitányságnál.

* **Valahára!** A tanfelügyelőségek legjobban azt a rendeletet kapták a vallás és özköztatásügyi minisztertől, hogy utasítsák a vezetésük alatt álló állami és községi, nép és polgári iskolák tanítótestületeit a tanulókkal való részvételre az istentiszteleteken. E részvétel vagy testületileg fog történni, különösen, ha az peldaadással jár vagy legalább olyan módon, hogy a tanulók szemmel tarthatók legyenek. Ideje volt, hogy erről is gondoskodjék a miniszter, mert csak itt a szomszédban is megtörtént, hogy soha sem vitték a gyermekeket a templomba, de még ha illetékes hatóságok kívánták is ezt, ellenszegültek. Csak aztán a rendelet fogadását elienőrizni is jó lesz.

* **A debreczeni nyomdász egyesület jubileumi ünnepélyét** rendező bizottsága f. hó 21-én este 8 órakor a Margit fürdő disztermében tartandó jubileumi mulatságra a meghívottakat már szétküldte; a kik tévedésből meg ez ideig meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak: forduljanak ez iránt akár a C okonai nyomda ügyvezetőségéhez, akár a Hoffmann és Társa nyomdájába.

* **Utmutató a kereskedő inasok alkalmazására.** Az iparoskör elnöksége a következő sorokat teszi közzé: A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a debreczeni iparoskörnek megküldötte a z o n Utmutatóját, melyben tárgyilagosan meg van írva, hogy a székely vidéki ifjak mily kötelezettség elvállalása mellett helyezhetők el magán iparműhelyekben, vagy kereskedésekben tanoncok gyanánt. Igen szépen van ezen Utmutatóban kifejtve, hogy mit várhat az iparos mester a tanonctól, vagy a tanonc szülei mily bánásmódot kérnek a mestertől. Azon iparosok vagy kereskedők kiknek jó erkölcsű szorgalmas tanoncra van szükségük fardjanak el S e r l y Ede urhoz az »Iparoskör« elnökéhez nézzék meg vagyis olvassák el ezen utmutatót és ha meggyőződnek az úgy magokra mint székely vereinkre üdvös delogról tegyenek lépéseket hogy minél előbb jó tanulókat kapjanak. Kívánságukat azonban folyó hó 15. tudassák. A 13—16 éves székely fiúk mindegyike legalább 4 évi osztályt végzett s az elhelyezett tanonczokat a marosvásárhelyi kamara küldöttei legalább egyszer évenként megtekintik. Debreczen, 1897 augusztus 3. Az iparos kör elnöksége.

* **A bihari millennárius emlék ünnep.** A bihari ezredes emléket mint már jelezte is Debreczen folyó év szeptember 15-én fogja leleplezni. A leleplezésen az országos függetlenségi párt több tagja részt vesz. K o s s u t h F. oncz elnöklele alatt.

* **A kereskedelmi miniszter a kiállítási irodák ellen.** Az utóbbi időben erősen felszaporodtak a szédelő vállalatok, s International Exhibitions Bureau-czég alatt, fosztogatták a vidéki iparosokat, nem létező és zugkiállításra vonatkozó felhívásokat bocsátva ki, melyben a kiállításban való részvételre hívják fel őket. A miniszter végre megsokaltta a visszaleveleket, s egy szigorú rendeletben felhívta a kereskedelmi kamarákat, hogy az ily nemű vállalatokat tartásuk szemmel, s minden esetről tegyenek jelentést. A miniszter ezentúl maga fogja nyilvánosságra hozni, a művelt államokban tartandó kiállításokra tudnivalókat, s csak az ilyenekben való részvételt engedi meg.

* **Tűz a pusztában.** Szatmári Gábor a H a r s a n y i-fele tanyán tegnap délután 1 és 2 óra között, tüztámadt, egy asztal árpa és két asztal buza égett el. Az oltásra jött tűzoltóknak fenyegetett gazdasági épületeket sikerült megmenteni.

* **A nyomdász-egyesület jubileuma.** Öszinte örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy itt, a nyilvánosság előtt is halás köszönetünket fejezzük ki azon 5—5 forint adományért, illetve a tisztelet-jegy megváltásáért, melyet a »Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank« igazgatósága, a »Zion« debreczeni betegsegélyező egyesület és az »Iparos-Kör« elnökségei hozzánk juttatni szivesek voltak. — Debreczen, 1897. augusztus 11-én. A jubileumi ünnepélyt rendező bizottság.

* **Debreczeniek Tátrafüreden.** Mint a Tátrafüredi gyógy-fürdő és klimatikus üdülő hely igazgatóságától értesülünk legutóbb dr. Nagy Kálmán orvos, O r o s z Sándor Hajdúvármegye I. aljegyzője, dr. T ü d ö s Kálmán ev. ref. főisk. orvos és tanár, továbbá U z o n y i Géza kir. törvényszéki jegyző fordultak meg legutóbb Tátra-füreden.

TÖRVÉNYSZÉK.

Kegyelmi kérvények specziál-listája.

Egész Németsországban nagy megbotráncóztatást keltenek azok a turpisságok, amelyek a minap a hűdeshelmi büntetőtörvényszék előtt egy család miatt indított bünpör tárgyalása során sülték ki.

Arról van szó, hogy egy Pfahl nevű hannoveri hivatalnok valóságban üzletszerűen foglalkozott azzal, hogy az uralkodóhoz benyújtott kegyelmi kérvények kedvező elintézését eszközölték ki. A legbotránnyosabb pedig az, hogy a specialista állandóan nagy sikerrel működött, mert előkelő rokonsága és összeköttetései által sok kegyelmi ténny eszközölt ki. Nemi magyarázatul szolgál az, hogy Pfahlnak egyik fivére pénzügyi főtanácsos Berlinben, és hogy ennek befolyását ismervén, a legkiválóbb ügyvédek is Pfahlhoz utasították elítelt feleiket, hogy Pfahl által eszközöljék ki megkegyelmeztetésüket.

Most végre alkalma nyílt az államügyészségnek, hogy föllépjen Pfahl ellen.

Történt ugyanis, hogy három parasztot egyenként másfél évi fegyházra ítélték el, súlyos testi sértés miatt; az elítéltek Pfahlhoz fordultak, aki ígérte, hogy kieszközli részükre a császári kegyelmet, mert nemcsak bátyja jár a kezére, hanem vannak más magas állású pártfogói is, többek között Lucanus titkos tanácsos és Horstmann titkos igazságügyi főtanácsos; erre kötelezett adatott magának, hogy a parasztok, mihelyt kiszabadulnak a börtönből 1950 márkát fizetnek neki.

Ezután Pfahl Berlinben megtette a lépéseket, a melyek első következménye volt, hogy az elítélteket ideiglenesen szabadon bocsátották. Az ügyészség háromszor tett jelentést az elítéltekről és mindaháromszor a megkegyelmeztetés ellen nyilatkozott; hasonlóképpen szólt a fogházigazgatóság előterjesztése is, de az elítéltek mégis — k e g y e l m e t k a p t a k.

A megkegyelmezés után Pfahl még 1775 márká jutalmat követelt embereitől, a kik azonban család miatt emeltek ellene vádat, mivel szerintük a kegyelmet számukra nem Pfahl, hanem feleségeik később benyújtott kegyelmi kérvénye eszközölte ki.

A tárgyalás roppant érdekes volt mert sok magas államhivatalnok neve és viselt dolga került szóba; a berlini pénzügyi főtanácsos a vádlottnak való közeli rokonsága miatt minden nyilatkozatot megtagadott.

A közvádlo indítványozta, hogy nézzenek utána a császári kabinetben, vajjon Pfahl működése mennyire terjedt, mert csakugyan megdöbbentő, hogy eljárásával milyen eredményeket ért el. Mivel mégsem lehet, hogy a vádlottnak a legmagasabb helyen befolyása lett volna, valószínű; hogy visszaért a magasrangú hivatalnokok nevével s ezért a közvádlo másfél évi fegyházbüntetés kirovását kérte. A törvényszék azonban a vádlottat f o l m e n t e t t e.

A bünpör ezzel egyelőre véget ért, de a közvélemény nem nyugodott meg s kívált a sajtó erőlyesen követeli, hogy Pfahl titokzatos szereplését egész valóságában tárják föl.

Vámdíjak a Hortobágy hidján.

Debreczen, aug. 12.

A városi közigazgatási bizottság múlt évi december havi ülésén felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a Hortobágy

folyón ölve hidon a vámdíjakat a városi általános vámdíj szabályzatokkal egyetértőleg állapítsa meg. A miniszter e felterjesztésre még f. é. februárban a felterjesztés értelmében határozott. A leirat zövege melynek a városi tanács a múlt hó végén kinyomatását is elrendelte, a következők:

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter

80185/e 96. szám.

Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának.

M. é. decz. 5-én tartott ülésből 492 sz. a kélt felterjesztésre értesitem a bizottságot, miszerint Debreczen sz. kir. város által a tiszta füred—deareczeni zuhgi kö. t. 39.630—39.722 km szakaszán a Hortobágy folyón levő hidon gyakorolt 1895. évi július 6-ik napján 45.450 sz. a. k. itteni rendelettel igazolt vámszedési jog érvényesítésénél alkalmazandó vámdíj szabályzatot a bizottság javaslatához képest az 1894 évi nov. 30-án tartott közgyűlésben 1894/16513, illetve 1896 szept. 30-án 147/9319 sz. a. hozott határozatokkal elfogadott vámszabályzatnak megfelelőleg, következőleg állapítom meg:

I. Vámdíjak.

1. Minden szekerbe vagy taligába fogott vonó jószág darabja után 5 kr. (10 fillér)
2. Minden darab teherhordó vagy szabadon áthajtott nehéz jószágtól. u. m. lótol, ökörtől, másod, harmad fű tinótól, öszvértől, számártól 2 kr. (4 fillér)
3. Minden apró hajtó marha darabjától u. m. borjutól, juhtól, kecskétől 1 kr. (2 fillér)

II. Vámmentesek.

Az 1890. I. t.-cz. 99 §-ában 1—18. és 20., 21. pontok alatt felsorolt vámmenteségek ereu vámszedésnél is érvényesítendő s ezeken kívül még vámmentesek a következők:

1. A távirda küldőnczök s azokat szállító fogatok s állatok.
2. Az állami adót szállító községi előljárók s azokat szállító fogatok s állatok, s midőn az előljárók ily minőségben működnek.
3. A községi előljárók s azok fogatai midőn sorshuzás vagy ellenőrzési szemle céljából utaznak.
4. Az állam, a város, a collégium. az egyházak azon tárgyakra nézve, melyeket saját szükségletükre magok, tehát nem vállalat útján szállítanak.

5. A város állandó rendes lakói, kikhez a városnak mint erkölcsi testületnek a város határában levő birtokán gazdálkodó haszonbérli és ottani jószágaira és terményeikre nézve kivételosen tartoznak, mind járműveikre mind összes jószagaikra, illetve szállítmányaikra nézve akár saját, akár fogadott helyeik, tekat nem idegen fogatokon bármilyen célra járnak, kelnek.

6. Hulla szállítmányok.

Mindazoknak, a kik az 1890. I. t. cz. 99 §-ának 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15., s 20 pontja alapján a fentebbiek szerint vámmentesek, valamint a fennebb 1—6 pont alatt felsorolt vámmenteseknek, amennyiben ezen minőségük felismerhető nem volna, megfelelő igazolvánnyal kell birniok.

III. Vámtulajdonosoknak a vámszedés gyakorlataival járó felelősségét, köteleességeit s feladatát a következőkben határozom meg:

1. Vámtulajdonos az 1890. I. t.-cz.-ben foglalt határozatok szerint a büntetések terhe alatt senkitől és semmi oly dologkért, a kire s a melyre a fentebbi vámdíj-szabályzatban fizetési kötelezettség nincs megállapítva, ugyszintén azoktól sem, kik vámmentesek, sem pénz, sem pénz értékét nem követelhet s nem fogadhat el.

2. Az 1890. I. t.-cz. értelmében köteleo vámtulajdonos a vámtárgyat megfelelő és állandó jó karban tartani, szükség esetéu újból előállítani, ellenkező esetben ellene az idézett törvény rendelkezései fognak alkalmaztatni.

3. Köteles vámtulajdonos a vámtárgy jókarban való fentartása által a közforgalom

érdekeit biztosítani s a közbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket megtenni.

4. A vámdíjtelek minden kártérítés nélkül leszállíthatók, ha a jövedelem az 1890. I. t. cz. 85 §-a értelmében több mint a mennyi szükséges, mely részben a thg. közgyűlése a bevételek és kiadásokról vezetett számadások tárgyalása alkalmával kellő figyelemmel lenni köteles.

5. A vámtulajdonos mindazt, amit az 1890. I. t. cz. s annak alapján a kereskedelmiügyi min. rendel, esetleg a mennyiben az idézett törvény más büntetést nem határozna, rendbüntetésnek (mely azonban esetenként 100 frtnál nagyobb nem lehet) terhe alatt fogantatosítani.

6. A befolyó vámjövdelem másra, mint a vámtárgy fentartására és helyreállítására, vagy esetleg újból való előállításának öltésgeire nem fordítható, mért is a vámbevételekről és kiadásokról számadás vezetendő, és a thg. közuti alapjáról az 1890. évi I. t. cz. 28 §-a értelmében felterjesztendő a zárszámadások bemutatása alkalmával felterjesztendő.

7. Az 1890. I. t. cz.-nek a vámokra vonatkozó minden egyéb határozata a jelen vámról is kiterjed.

Felhívom a bizottságot, hogy jelen rendelettel megállapított vámdíj szabályt vámtulajdonos város közönségnek oly felhívással kézbesítse, hogy annak 1—1 hatóságilag hitelesített példányát a vámszedés helyein kellően látható helyen és olvashatóan függesztesse ki.

A vámszabályzatnak a törvényhatóság egész területére való közhírré tétele iránt intézkedés teendő.

A felterjesztés mellékleteit és a bemutatott vámnnyilvántartási jegyzéket is visszaküldöm, megjegyezvén, hogy ez alkalommal nem a törvényhatóság területén levő összes vámos nyilvántartására vonatkozó G. minta szerinti kimutatás, hanem minden egyes eszt igazolása alkalmával hivatali elődóm 1891. évi július hó 28-án 43679 sz. a. kiadott körrendelete értelmében felterjesztendő jegyzék a törvényhatóság első tisztviselője által aláírva lesz bemutatandó. Budapest, 1897. február 5. A miniszter helyett Csörgő m. kir. államtitkár. Kivül: Debreczen szab. kir. város tanácsa. Erk. 1897. április hó 30. 4666/1897.

Ezen hivatalból kiállított bélyegtelén eredetiről készült hivatalos másolat hiteles. Debreczen, 1897. július hó 30-án.

Beke Imre.
városi kiadó.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

aug. 10

A készárúzet hivatalos árjegyzései a következők:

Bizs	Ar 100 kg.	Ar 100 kg.	Ar 100 kg.
Bánsági	76	77	78
Tiszavidéki	79	76	77
Pestvidéki	78	79	76
Fehérmegyei	76	78	79
Bácskai	76	77	78
Észak magy	79	78	79
Rozs elsőrendű	uj	uj	uj
» másodikrendű	uj	uj	uj
Árpa takarmánynak	uj	uj	uj
» égetni való	uj	uj	uj
» serfőzdei	uj	uj	uj
Zab	uj	uj	uj
Tengeri bánsági	uj	uj	uj
» más nemű	uj	uj	uj
Repcze bánsági	uj	uj	uj

Sertésvásár.

aug. 10.

Kőbányai sertésiacz. Szerbiai: Nehéz dáronkint 320 kilogrammon feüli sulyban) 55—56 krajczárig, közép (páronkint 250—260 kilogramm sulyban) 55—55½ krajczárig könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 54—55 krajczárig.

Sertéslétszám: 1897. évi aug. 8-ik napján volt készlet 29 503 darab, 1897 aug. hónap 9-ik felhajtatott 578 drb, 1897 aug. hónap 9-ik napján elszállított 333 drb. 1897 aug. 10 hónap -ik napjára maradt készletben 29.748 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata élénk.

CSARNOK.

A prágai ghettoából.

— Kohn S. zsidó története. —

Fordította: ifj. Möricz Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás

Dávid Leb Magdeburger.

— Elbeszélés az elmúlt század utolsó negyedéből. —

HETEDIK FEJEZET.

49.

III.

Magdeburger ez alkalmából a legjobb ünneplő ruháját öltötte fel s bizonyos aggályos érzést nem fejtett el, midőn a grófi palotához mind közelebb és közelebb ért. Eddig még csak a polgárság kötelékéből, az alacsonyabb hivatalnoki és tisztí körökből toborozta kuncsaftjait, a főnemességgel még alig érintkezett s akkor csupán urakkal és most egyszerre a tartomány legelső hölgyével kellett szembeállnia. Magdeburger bárha gyöngö felfogása volt is, belátta, hogy ily magas személylyel nem hogy viselkedni, de még megfelelőleg beszélni nem képes. Az időben végtelen magas beesben tartották a nemességet, hozzájuk hasonló tiszteletben még csupán a főhivatalnokok részesültek. E grófné asszony pedig nemcsak az ország legelső gavallérjainak, de legmagasabb hivatalnokának is felesége volt. Azért nem esoda tehát, hogy a Magdeburger szive már akkor erősen dobogott, midőn a Kubiteska szobájába belépett, hol Anna várt reá. Csakugyan úgy intéztek a dolgot, hogy a szolgálak közül senki sem volt otthon. Magdeburgernek majd kiszakadt a szive, midőn a komorna után elindult a széles lépcsőkön. Szobáról-szobára úgy mentek, míg végül elértek a grófné asszony szobáját. Anna kinyitván az ajtót, Magdeburger előtt belépett s jelentette:

— Kegyelmességed, itt van az az ember, kít magasságod előrendelt, mondá s visszahúzódott a téres szalon egyik sarkába.

A helytartóné, Lazsanzky grófné még mindig mutatós asszony volt, körülbelül harmincznyolcz éves. Néhány perczig kíváncsian fűrkészte az ügynököt, csak azután intézett hozzá kérdést.

— Hogy hívják?

— Dávid Leb Magdeburger tekintetes nagyságos Oberthurg grófné asszony.

A grófné elmosolyodott.

— Ugy hiszem, már tudja, miről van szó? Egy ékszer akarak eladni, de úgy, hogy a vevő még ne tudja, kitől való. Valaminthogy én sem tudom, mi értéke lehet ez ékszernek. Megértette?

— Miért ne értettem volna meg? — kérdezte szokása szerint az ostoba ügynök.

Csak legyen olyan jó, hogy az ékszer adja ide nekem kedves helytartóné asszony. Éa nem akarom becsapni magát, maga pedig engemet nem, no nines igazam? De hogy mit érhet az ékszer, azt nem tudja egyikünk sem, no nem igaz? Én tehát egyenest Volf Zapperthez megyek, micsoda derék, micsoda finom ember is és milyen nagy ékszerész. Még hozzá rokonom is, miért? Mert a nagybátyja mostoha fiának a második felesége testvér gyerek volt a nagybátyammal — nem fog tehát becsapni bennünket egy krajczárig sem.

— Azonnal behozom az ékszer, a grófné hirtelen e szókkal félbeszakította.

És míg a másik szobába távozott, a komorna gyorsan az ügynökhöz lépett.

— Az Istenért, sugta, „micsoda különös szokásai vannak önnek. Hisz ön úgy beszél, hogy nem is tudom, mintha kivel beszélne. „Könyörgöm alássan, a mint parancsolni méltóztatik s több efféle szavakat használjon kérem, ami pedig a grófné czimét illeti . . .

Anna nem folytathatta tovább jóakaratu tanítását, mert a grófné ismét belépett.

Magdeburger, ki előbb rémült és zavart volt, gyorsan összeszedte magát, látván, hogy a főuri hölgy milyen leereszkedő irányban. Gyöngöfejú, buta ember volt ugyan, ki a saját fogyatékoságait képtelen megítélni, de azt ösztönszerűleg érezte, hogy a grófnének most nagy szolgálatot teljesít s még hozzá a véleményben is volt, hogy ma pompázó ékes-séggel beszél s hogy a szó, mint tiszta méz, úgy folyik ajkairól. És jámbor kedélye már ezt a vélt szobóséget is felesodaként tekintette. Meg úgy vélte, hogy a grófné előtt a Czapert-Volf-al való közeli rokonságával is óriási-lag emelkedett. Azért a komorna figyelmeztetését alaptalan irigykedésnek tekintette, ki szónoki diadalmát irigyeli tőle. Az a „könyörgöm alássan, méltóztatik parancsolni“ csak afféle kicsinység, melyekkel a beszédet nagyon könnyű felvirágozni, no ami magát a czimezést illeti, avval ugyan nem volt egész tisztában, hanem akkor is? Hisz a felesége mondott néhány jól hangzót, „azt fogom tehát használni!“ vélte.

— Im, itt az ékszer, mondá a grófné, a szobába belépén, felmutatva egy meglehető nagy dobozt. Csak egy rugót nyomott meg, a doboz fedele már is felpattant s bánulatos szép fülöngügök, melltü, hajtük ragyogtak Magdeburger elé, ki egész elbámult. Nagyon régi divatu ékszerek voltak ugyan, hanem ezt Magdeburger nem volt képes megítélni. Csak azt látta, hogy pompás ékszer! Hogy olyan pompás ékszer, melyekhez hasonlót meg a primator Frankl feleségénél sem látott még a legnagyobb ünneppapokon sem.

— Mit gondol, mi értéke lehet ezeknek az ékszereknek? — kérdezte a grófné, nekem még esák fogalmam sines róla.

Magdeburger szinte kétségbeesjtette ez a kérdés. Kubiteskánál soha sem volt ily próbára téve a szakértelme, ruhák, butorok, ócskaságok és más hasonló tárgyakon sohasem akadt fent a tudománya, hanem most a drága köveket illetőleg — most! . . .

Magdeburger egész megzavarodva nézte az ékkövel s fekete esontba foglalt pápaszemét ünnepélyesen előhúvván, orrára feltevé, tapogatni kezdte a követ, mintha csak a keménysége után akarta volna a követ megítélni.

Folyt. köv.

Kerestetik

egy óvadékképes, szakképzett
vendéglős

a régi Vilmos-féle söresarnok
és étterem vezetésére.

Értekezhetni Sas-u 18. sz.

Egy akadémiailag végzett

könyvelő

és magyar német levelező

szerepny feltételek mellett **alkalmazást keres**, esetleg óránkénti foglalkozást.

Czim a kiadóhivatalban.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói
NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 ly Árverési jegyzőkönyv	70 kr.
100 „ 200 pld Árverési hirdetmény	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „ 400 „ Közbesítési iv	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Értesítvény hasznbérletéről	70 „
100 „ 200 „ Értesítvény	70 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat
hasonló olcsó árban készítünk el.

Debreczen szab. kir. város Tanácsától.

8730 szám
1897.

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzsménéséből és gazdasági törzs gulyából kiselejtezt és számfeletti kanca és herélt lovak, tehének és üszök eladása eirendeltetvén értesítetnek a venni szándékozók, hogy a lovak a f. évi augusztus hó 15-én, a szarvasmarhák pedig a f. évi augusztus 16-án délelőtt 9 órakor a ló — illetve a baromvásár téren fognak árverés útján eladatni.

A lovak a vásártér melletti udvarhelyi-féle majorban, a szarvasmarhák pedig a város epreskerti telepén bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1897. aug. hó 9.

A városi tanács.

UTAZÓ,

ki a gépszakmában tökéletes jártassággal bír,
azonnal felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

Sztojikai ásványvíz

városunkban a legolcsóbb és legjobb üdítő ital, **kitünő borvíz, egészséges és kellemes; gyomorbetegségekben páratlan csodahatással bír.** — Orvosi tekintélyek által különösen ajánlva

friss töltésben megérkezett.

Ezen ásványvíz a legújabb vizemelő és töltőgép készülékekkel töltetik, a levegőnek tökéletes kizárásával, miért is mindenki, ki ezen friss töltésű ásványvízzel él; tényleg ugyanazon kellemes szénsavgyöngyöktől buzogó kristálytisza vizet kapja, mint a hogy az a forrásból előtör.

1 láda 40 drb. 1/2 lit. üveg 4.20 kr. — a láda és üvegek 1.50 krért visszavétnetnek.

Kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszerüzletében

Debreczen, Kossuth-utca,
valamint a legtöbb vendéglőben.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemén. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csakolyan jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tődőhajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb **Görborsdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek, stb.** a legjobb eredményekkel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

præservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és a szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítódnál,
Budapest.

Ugyazintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.